

Preț: **13,90 lei**

La Zi
13 ani de legislație

Ediție coordonată de prof. univ. dr. Valerian Cioclei

Codul penal și Legea pentru punerea în aplicare

Din cuprins:

- Codul penal, în vigoare de la **1 februarie 2014**
(M.Of. nr. 510 din 24 iulie 2009)
- Extras din Legea pentru punerea în aplicare
- Recursuri în interesul legii (inclusiv privind Codul penal anterior care își mențin valabilitatea)
- Tabel de corespondențe CP - CP 1969 și alte acte normative
- Index alfabetic

Actualizat 15.11.2016

Cod: **624**

Editura **C.H. Beck**

LA ZI

Codul penal și Legea pentru punerea în aplicare

actualizat noiembrie 2016

Editura C.H. Beck
București 2016

Cuprins

Ghid al informațiilor suplimentare disponibile în culegere.....	VII
Codul penal – Legea nr. 286/2009	1
Lista actelor normative modificate prin Legea nr. 187/2012	159
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (extras)	168
Index.....	185
Tabel corespondențe CP – CP 1969 și alte acte normative	195

Codul penal – Legea nr. 286/2009¹⁾

(M.Of. nr. 510 din 24 iulie 2009)

cu modificările și completările aduse prin: **Legea nr. 27/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 180 din 20 martie 2012); **Legea nr. 63/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012); **Legea nr. 187/2012²⁾** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012); **D.C.C. nr. 265/2014** (M.Of. nr. 372 din 20 mai 2014); **D.C.C. nr. 508/2014** (M.Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014); **Legea nr. 159/2014** pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014); **D.C.C. nr. 732/2014** (M.Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015); **D.C.C. nr. 11/2015** (M.Of. nr. 102 din 9 februarie 2015); **D.C.C. nr. 603/2015** (M.Of. nr. 845 din 13 noiembrie 2015); **O.U.G. nr. 18/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M.Of. nr. 389 din 23 mai 2016); **D.C.C. nr. 405/2016** (M.Of. nr. 517 din 8 iulie 2016); **Legea nr. 151/2016** privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 545 din 20 iulie 2016)

Cuprins

Art.

Partea generală

Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	1-14
Capitolul I. Principii generale	1-2
Capitolul II. Aplicarea legii penale	3-14
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp	3-7
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu	8-14

¹⁾ Datorită numărului mare de modificări suferite de Codul penal prin Legea de punere în aplicare, în text vor fi marcate prin note de subsol numai cele intervenite ulterior apariției acesteia.

²⁾ Potrivit Legii nr. 187/2012: „**Art. 247. Cu excepția prezentului articol, a art. 121 pct. 8 și a art. 249, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 februarie 2014.**”

Titlul II. Infracriune	15-52
Capitolul I. Dispoziții generale.....	15-17
Capitolul II. Cauzele justificative	18-22
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate.....	23-31
Capitolul IV. Tentativa.....	32-34
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni.....	35-45
Capitolul VI. Autorul și participanții	46-52
Titlul III. Pedepsele	53-106
Capitolul I. Categoriile pedepselor	53-55
Capitolul II. Pedepsele principale.....	56-64
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață.....	56-59
Secțiunea a 2-a. Închisoarea	60
Secțiunea a 3-a. Amenda	61-64
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare	65-70
Secțiunea 1. Pedepsa accesorie	65
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare	66-70
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	71-73
Capitolul V. Individualizarea pedepselor.....	74-106
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	74
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante.....	75-79
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei	80-82
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei	83-90
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	91-98
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată	99-106
Titlul IV. Măsurile de siguranță	107-112¹
Capitolul I. Dispoziții generale.....	107-108
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	109-112 ¹
Titlul V. Minoritatea	113-134
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului.....	113-116
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	117-123
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	124-127
Capitolul IV. Dispoziții comune	128-134
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	135-151
Capitolul I. Dispoziții generale.....	135-137
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	138-145
Capitolul III. Dispoziții comune.....	146-151

Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală.....	152-159
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei....	160-164
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării.....	165-171
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală.....	172-187

Partea specială

Titlul I. Infracțiuni contra persoanei.....	188-227
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții.....	188-192
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	193-198
Capitolul III. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	199-200
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului.....	201-202
Capitolul V. Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie.....	203-204
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei.....	205-208
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile.....	209-217
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.....	218-223
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private.....	224-227
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului.....	228-256¹
Capitolul I. Furtul.....	228-232
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria.....	233-237
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii..	238-248
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice.....	249-252
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie.....	253-256
Capitolul VI. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave.....	256 ¹
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat.....	257-265
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității.....	257-261
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat.....	262-265
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției.....	266-288
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu.....	289-309
Capitolul I. Infracțiuni de corupție.....	289-294
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu.....	295-309
Titlul VI. Infracțiuni de fals.....	310-328
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori.....	310-316
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare.....	317-319
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	320-328

Titlul VII. Infrațiuni contra siguranței publice.....	329-366
Capitolul I. Infrațiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	329-333
Capitolul II. Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice	334-341
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive.....	342-347
Capitolul IV. Infrațiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege.....	348-351
Capitolul V. Infrațiuni contra sănătății publice	352-359
Capitolul VI. Infrațiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice	360-366
Titlul VIII. Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	367-384
Capitolul I. Infrațiuni contra ordinii și liniștii publice	367-375
Capitolul II. Infrațiuni contra familiei	376-380
Capitolul III. Infrațiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate.....	381-384
Titlul IX. Infrațiuni electorale.....	385-393
Titlul X. Infrațiuni contra securității naționale.....	394-412
Titlul XI. Infrațiuni contra capacității de luptă a forțelor armate.....	413-437
Capitolul I. Infrațiuni săvârșite de militari.....	413-431
Capitolul II. Infrațiuni săvârșite de militari sau de civili	432-437
Titlul XII. Infrațiuni de genocid, contra umanității și de război.....	438-445
Capitolul I. Infrațiuni de genocid și contra umanității.....	438-439
Capitolul II. Infrațiuni de război.....	440-445
Titlul XIII. Dispoziții finale.....	446

Partea generală

Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I. Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

Capitolul II. Aplicarea legii penale

Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

Notă: Potrivit Legii nr. 187/2012: „Art. 3. (1) Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi

datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. (2) Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire. (...) **Art. 8.** Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II”.

Interpretare: 1. Prin **Decizia nr. 6/2015** (M.Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de CA Brașov, Secția penală și pentru cauze cu minori și a decis că: „în interpretarea dispozițiilor art. 4 Cod penal, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul nr. 3283 din 23.08.2012 al Ministerului Mediului și Pădurilor; art. 202 pct. 8 din Legea nr. 187/2012 de punere în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul nr. 76 din data de 6.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice și Ordinul nr. 118/24.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prev. de art. 108 din Legea nr. 46/2008 și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 46/2008.” **2.** Prin **Decizia nr. 30/2015** (M.Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „în situația unei infracțiuni de înșelăciune comise sub imperiul Codului penal din 1969, care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noțiunii de «consecințe deosebit de grave» în Codul penal nu produce efectele prevăzute de art. 4 din Codul penal și nici pe cele prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și nu conduce la dezincriminarea infracțiunii de înșelăciune”.

Art. 5. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. (1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.

Constituționalitate: Prin **D.C.C. nr. 265/2014** (M.Of. nr. 372 din 20 mai 2014), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală în Dosarul nr. 5.714/118/2012 și constată că: „dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.”

Interpretare: 1. Prin **Decizia nr. 5/2014** (M.Of. nr. 470 din 26 iunie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de ICCJ – Secția penală și a decis că: „În aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile. Constată că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată.” 2. Prin **Decizia nr. 9/2014** (M.Of. nr. 497 din 3 iulie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de CA București – Secția a II-a penală, pentru a se pronunța o hotărâre prealabilă în sensul de a stabili dacă, în aplicarea art. 5 din Codul penal, determinarea legii penale mai favorabile se face prin alegerea uneia dintre legile penale succesive, ce se va aplica global întregului litigiu penal, în funcție de diferite criterii (cum ar fi limite de pedeapsă, tratament sancționator aplicat pluralității de infracțiuni, prescripție etc.), ori prin alegerea pentru fiecare așa-numită instituție juridică autonomă a dispoziției legale mai favorabile dintre legile penale succesive (spre exemplu, pentru infracțiunea-tip dispoziția mai favorabilă, pentru tratamentul aplicat pluralității de infracțiuni dispoziția mai favorabilă etc.), iar, în măsura în care se stabilește că legea penală mai favorabilă se determină folosind criteriul instituțiilor juridice autonome, dacă reprezintă instituții de drept penal autonome în raport cu infracțiunea-tip forma continuată a infracțiunii [art. 41 alin. (2) din Codul penal de la 1969, art. 35 alin. (1) din Codul penal], concursul de infracțiuni (art. 33 din Codul penal de la 1969, art. 38 din Codul penal), prescripția și prescripția specială a răspunderii penale [art. 121 și 122, art. 124 din Codul penal de la 1969 forma în vigoare la data săvârșirii faptelor, art. 153 și 154, art. 155 alin. (4) din Codul penal].” 3. Prin **Decizia nr. 21/2014** (M.Of. nr. 829 din 13 noiembrie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de CA Târgu Mureș – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și a decis că: „art. 5 alin. (1) din Codul penal trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale.” 4. Prin **Decizia nr. 13/2015** (M.Of. nr. 410 din 10 iunie 2015), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de CA București, Secția I penală și a decis că: „în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit Codului penal anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării care, conform art. 41 alin. (1) din Codul penal, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal raportat la art. 83 alin. (1) din Codul penal anterior.” 5. Prin **Decizia nr. 7/2016** (M.Of. nr. 251 din 5 aprilie 2016), ICCJ – Completul pentru dezle-

garea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „*În aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă – identificată ca fiind legea veche sau legea nouă – iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni, se va aplica legea nouă, conform art. 3 din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.*”; **6. Prin Decizia nr. 11/2016** (M.Of. nr. 468 din 23 iunie 2016), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „*În aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care potrivit Codului penal anterior a fost aplicată printr-o hotărâre definitivă o pedeapsă cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei potrivit art. 861 din Codul penal anterior și o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este considerată legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei rezultante în urma revocării suspendării sub supraveghere se realizează conform art. 96 alin. (4) și (5) din Codul penal.*”

Art. 6. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim.

(2) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracțiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximul special prevăzut în legea nouă. Ținându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii.

(4) Măsurile educative neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condițiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare și măsurile de siguranță neexecutate și neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conținutul și limitele prevăzute de aceasta.